

Леся ІКАЛЮК,

orcid.org/0000-0003-3516-7962

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської філології

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна) *lesya.ikalyuk@gmail.com*

Оксана КАТЕРНЯК,

orcid.org/0000-0002-0809-8175

магістрант кафедри англійської філології

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна) *oksanakaterynak97@gmail.com*

АЛЮЗІЯ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ КАТЕГОРІЇ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ В РОМАНІ ДЕНА БРАУНА «КОД ДА ВІНЧІ»

У статті проаналізовано основні типи та функції алюзії як способу реалізації категорії інтертекстуальності. Актуальність теми дослідження зумовлена загальною тенденцією сучасних мовних досліджень до вивчення інтертекстуальних зв'язків художнього тексту.

Об'єктом дослідження обрано алюзії в романі американського письменника Дена Брауна «Код да Вінчі». Мета написання статті полягає у комплексному виявленні, класифікації, декодуванні та встановленні функції алюзії в досліджуваному романі. Основні завдання дослідження – ідентифікувати алюзії та їх тематичний клас, інтерпретувати прихований зміст алюзій та інтенцію автора щодо їх використання, вказати їх функції. Методи дослідження включають методи спостереження та опису, а також методи аналізу й синтезу.

Встановлено, що одним із найбільш поширених та провідних засобів вираження інтертекстуальності є алюзії. Типологія та класифікація алюзій основною мірою залежить від факторів, які визначають поділ алюзій. Цими факторами є тематика алюзій, їх структурні або семантичні особливості. Серед основних виділено такі функції, як оцінно-характеризуюча, експресивна, конструктивна, образної характеристики та імплікації.

У статті запропоновано власну класифікацію алюзій за тематичним принципом та виокремлено такі тематичні класи, як історичні (посилання, котрі співвідносяться з історичними фактами, реаліями, подіями або особами), біблійні (посилання на Біблію та інші священні літературні тексти або релігійних особистостей, предмети, явища, події), літературні (посилання на літературні твори, епізоди, сюжети, фрази, репліки, події чи персонажів цих творів), особові (посилання на персоналії) та арталюзії (посилання на витвори художнього мистецтва та кіномистецтва). Подано їх детальну інтерпретацію, розкрито інтенцію автора щодо їх використання.

Завдяки проведеному дослідженню виявлено, що алюзії як різновид категорії інтертекстуальності досліджувалися як українськими, так і зарубіжними науковцями. На основі структурних, семантичних та стилістичних особливостей роману Дена Брауна «Код да Вінчі» сформовано власну класифікацію алюзій. Досліджено, що джерелами алюзій служать історичні явища, біблійні сюжети та імена, персонажі літературних творів, відомі особистості, витвори мистецтва та художні течії. У романі алюзії виконують такі функції: оцінно-характеризуючу, експресивну, конструктивну, функцію образної характеристики та функцію імплікації.

Ключові слова: інтертекстуальність, інтертекст, алюзія, натяк, функція.

Lesia IKALIUK,

orcid.org/0000-0003-3516-7962

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of English Philology
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
(Ivano-Frankivsk, Ukraine) lesya.ikalyuk@gmail.com*

Oksana KATERNIAK,

orcid.org/0000-0002-0809-8175

*Graduate Student of the Department of English Philology
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
(Ivano-Frankivsk, Ukraine) oksanakaterniak97@gmail.com*

ALLUSION AS A MEANS OF IMPLEMENTING THE INTERTEXTUALITY IN DAN BROWN'S NOVEL "THE DA VINCI CODE"

The article deals with the allusion as one of the ways of intertextuality category realization. The author analyses the works of scientists on the problem of allusion classification and its functions in the Dan Brown's novel "The Da Vinci Code". This study is topical due to the general tendency of linguistic researches to study intertextual links of fiction. The article aims at the comprehensive detection, classification, decoding and determination of the functions of allusions in the novel under study. The main tasks are as follows: to identify allusions and their thematic class; to interpret the hidden meaning of allusions and the author's intention concerning their application; to single out their functions. The research methods include methods of observation and description as well as methods of analysis and synthesis.

The technique of allusion is one of the most common ways of implementing intertextuality and a means of translating an author's intention or idea, and its stylistic function is to direct this idea. Though the term "allusion" got its meaning as an indirect, implicit reference that contains a hint at the beginning of the seventeenth century, the phenomenon of allusion, its types and functions began to be actively studied only in the twentieth century. The specifics of the classification and functioning of allusion as a means of intertextuality have been actively studied by Ukrainian and foreign scientists.

A survey of the relevant research works, structural, semantic and stylistic features of the novel makes it possible to propose own classification of allusions according to thematic criteria. Thus, the following classes such as historical, biblical, literary, personal and art allusion were defined. It was determined that the source of the analyzed allusions are historical phenomena, biblical plots and names, characters of literary works, celebrities, works of art and art movements.

The author provided a detailed interpretation of allusions and revealed the author's intention to use them. Likewise, the study revealed that allusions in the novel perform the following functions: assessment and characterizing function, expressive, constructive, figurative and implication.

The prospect of the further study of allusion as an intertextual inclusion in Dan Brown's work opens the possibility for a more in-depth and comprehensive study as well as for theoretical studies on the use of allusion in the texts of modern English-language literature.

Key words: *intertextuality, intertext, allusion, intimation, function.*

Постановка проблеми. Розуміння тексту є одним з найбільш актуальних та водночас суперечливих питань у сучасній філологічній науці. Проблема сприйняття та правильної інтерпретації змісту художнього тексту пов'язана з полісемантичністю художньої мови, неоднозначністю тлумачення значень мовних одиниць та особливостями ідіостилю письменника. Задля написання бестселеру автор часто вдається до використання оригінальних стилістичних прийомів, мовного збагачення та наповнення тексту інформацією з різноманітних джерел. У такий спосіб відбувається діалогічна взаємодія кількох текстів на різних рівнях. Ця взаємодія називається інтертекстом, а загальні властивості тексту, представлені цілою групою зв'язків, прийнято називати терміном «інтертекстуальність». Стилiстичний прийом аллюзії є одним із найбільш поширених способів

реалізації інтертекстуальності та засобом втілення авторського задуму або ідеї. Стилiстична функція аллюзії є призначенням, спрямуванням цього задуму.

Актуальність теми дослідження зумовлена загальною тенденцією сучасних досліджень до вивчення інтертекстуальних зв'язків художнього тексту, зокрема й завдяки аналізу прийому аллюзії. Хоч аллюзія є давно відомим явищем, проте ця стилістична фігура ще не набула достатньо ретельного вивчення на матеріалі сучасного англomовного роману Дена Брауна «Код да Вінчі».

Аналіз досліджень. Термін «аллюзія» має значення непрямого і прихованого посилання, яке містить натяк. Цей термін почав вживатися на початку XVII століття, однак саме явище аллюзії, її типи та функції почали активно вивчатися лише у XX столітті. Систематизацію видів і функцій

алюзивних одиниць запропонували дослідники М.І. Прокопець, О.М. Дронова, А.А. Тютюренко, В.П. Гайдар, Г.Г. Слишкін та ін.

Мета статті полягає у комплексному виявленні, класифікації, декодуванні та встановленні функцій алюзій в романі Д. Брауна «Код да Вінчі». Поставлена мета передбачає виконання таких завдань: ідентифікувати алюзії та їхні тематичні класи, інтерпретувати прихований зміст алюзій та інтенцію автора щодо їх використання, вказати їх функції.

Методи дослідження, зумовлені метою, завданнями та фактологічним матеріалом, включають методи *спостереження* та *опису*, які застосовуються для пояснення особливостей семантики досліджуваних алюзій; методи *аналізу* й *синтезу* для тематичної класифікації алюзій у романі Д. Брауна «Код да Вінчі».

Виклад основного матеріалу. Одним із найбільш поширених та провідних засобів вираження інтертекстуальності прийнято вважати алюзію.

Алюзія (від лат. “allusion” – «натяк, жарт») – це стилістична фігура, яка відсилає до прецедентного явища, реалії чи твору, натякає на певний літературний твір, сюжет чи образ, кінематографічну, міфічну, історичну подію, побутовий, соціально-політичний факт чи мовленнєво-поведінковий стереотип із розрахунку на певну ерудицію та обізнаність аудиторії, покликана розгадати закодований зміст цього повідомлення (Прокопець, 2012: 185).

Алюзія є найбільш уживаним стилістичним засобом у досліджуваному романі, що зумовлено низкою причин: 1) алюзія – єдиний засіб вираження інтертекстуальності, який покликається не тільки до прецедентних текстів, а й до фактів та реалій, що значно збільшує обсяг «джерел»; 2) алюзія вимагає трансформацій, тому допускає застосування інших стилістичних засобів, таких як метафори, епітети, порівняння тощо; 3) алюзія має здатність експліцитно та імпліцитно виражати зміст, що надає можливість провести більш детальне дослідження.

Типологія та класифікація алюзій основною мірою залежить від чинника, що визначає поділ алюзій. Такими факторами можуть слугувати теми алюзій, їх структурні або семантичні особливості.

Кожен науковець у межах специфіки напряму свого дослідження виокремлює різні функції, більшість з яких різняться суто номінативно. Серед них виділяємо такі головні функції: *оцінно-характеризуючу* (Дронова, 2006), котра вказує на якості героя; *експресивну* (Тютюренко, 2000), яка полягає у експлікації зовнішності та емоційного стану героя; *конструктивну* (Слишкін, 2000), яка

проявляється в реалізації двох її підвидів (створення історичного контексту та декоративне вживання алюзії); *функцію образної характеристики* та *функцію імплікації* (Гайдар, 2011).

З огляду на власні міркування та особливості досліджуваного роману Дена Брауна «Код да Вінчі» алюзії було проаналізовано та розподілено за такими тематичними класами: історичні, біблійні, літературні, арталюзії та особові алюзії.

1. Історичні алюзії – це посилання, котрі співвідносяться з історичними фактами, реаліями, подіями або особами. Розглянемо приклад історичної алюзії (1):

(1) *The room was spartan – hardwood floors, a pine dresser, a canvas mat in the corner that served as his bed* (Brown, 2003: 10).

Алюзивний епітет *spartan* описує кімнату, у якій проживав персонаж-антагоніст Сайлас. Щоб зрозуміти, яке семантичне уточнення було вкладено письменником в «спартанську обстановку кімнати», читач повинен знати, що Спарта – це давньогрецьке місто-держава на Півдні Пелопоннесу, корінних жителів якого називали спартанцями. Відомо, що уродженці Спарти славилися своєю суворістю виховання, витривалістю та міцністю в терпінні будь-якого болю. Ден Браун проводить паралель між простою, аскетичною обстановкою кімнати та суворими, жорсткими методами виховання в давньогрецькому місті, використовуючи *конструктивну функцію*.

В інтертекстуальному фрагменті (2) автор за допомогою алюзії описує зовнішність лейтенанта поліції Безу Фаш, порівнюючи його з неандертальцем:

(2) *The man was stocky and dark, almost Neanderthal* (Brown, 2003: 16).

Відомо, що неандерталець – вимерлий вид людини, який в минулому населяв територію Європи та західної Азії. Уявляючи зовнішність неандертальця, читач здебільшого бачить образ невисокого, широкоплечого, масивного чоловіка з суворими та водночас мужніми рисами обличчя, а також великою кількістю темного волосся. Очевидно, автор використав *експресивну функцію*, щоб підкреслити та більш точно відтворити зовнішні характеристики персонажа.

Прокоментуємо вживання алюзії у прикладі (3):

(3) *You mentioned you are writing a manuscript about the symbols of the sacred feminine, are you not? Finish it, Mr. Langdon. Sing her song. The world needs modern troubadours* (Brown, 2003: 374).

Героїня роману Марі Шовель попросила Роберта Ленгдона «заспівати її пісню» (Brown,

2003: 374), маючи на увазі закінчити написання книги про священне жіноче начало. Автор влучно використав натяк на середньовічних трубадурів, які колись оспівували відданість та кохання лицарів до своїх дам. Однак згідно з інформацією, поданою в романі, трубадури – відомі французькі поети-музиканти, посланці церкви Марії Магдалини, які використовували музику та спів задля поширення розповіді про її священну жіночність та прославлення її серед простолюду (Brown, 2003: 328). Марі Шовель не дарма порівнює книгу Роберта Ленгдона з піснями трубадурів, оскільки мета його наукової праці також полягає в ознайомленні великого кола читачів з символами священного жіночого начала, одним із яких постає образ Марії Магдалини. В наведеному прикладі автор вдався до використання *функції образної характеристики*.

2. Біблійні алюзії містять алюзивні одиниці, які відсилають до Біблії та інших священних літературних текстів або ж які співвідносяться з релігійними особистостями, предметами, явищами, подіями тощо. Влучним прикладом біблійної алюзії є цитата (4):

(4) *As he stood and examined his find, he realized he was holding a rough-hewn stone slab with engraved words. He felt for an instant like a modern-day Moses* (Brown, 2003: 107).

Як відомо зі Старого Завіту, Мойсей – пророк, вождь та законодавець єврейського народу. У Книзі Виходу розповідається, що пророк вивів євреїв із єгипетського полону та водив їх 40 років пустелею у пошуках Обіцяної землі. Мойсей розбив скрижаль з десятьма Божими Заповідями, тому Бог прокляв його та не пускав євреїв до Обітованої землі аж до настання дня смерті пророка.

У проілюстрованому фрагменті йдеться про Сайласа, який був переконаний, що його знахідка дасть підказку для подальших пошуків Святого Граалю. Натомість герой знайшов камінь із викарбуваною цитатою з Біблії, яка не містила жодної вагомості інформації. Усвідомлюючи неможливість поставленої мети, Сайлас з перебільшенням порівнює свої переживання та процес знаходження Святого Граалю з довголітніми блуканнями Мойсея у пошуку Обіцяної землі. У наведеному прикладі, окрім біблійної алюзії, було також застосовано стилістичний прийом гіперболи та *експресивну функцію*.

Розглянемо та проаналізуємо такий приклад біблійної алюзії (5):

(5) *The first hour was critical. Fugitives were predictable the first hour after escape. They always needed the same thing. Travel. Lodging. Cash. The Holy Trinity* (Brown, 2003: 107).

Свята Трійця – це ім'я Бога в православному християнстві, яке поєднує в своїй сутності три особи з однаковими якостями божества – Бога-Сина, Бога-Отця та Бога – Духа Святого. Образ Святої Трійці використовується для зіставлення трьох нероздільних понять, явищ чи навіть людей, яким притаманні певні спільні характеристики. У прикладі (5) Роберт Ленгдон розказує, що в перші години переховувань втікачі завжди потребують трьох речей: «транспорту, житла, грошей». У головного героя одразу ж виникає асоціація зі Святою Трійцею, оскільки ці три складники відображають сильний та нерозривний взаємозв'язок. Порівнюючи три необхідні речі втікача зі Святою Трійцею, автор застосував *функцію образної характеристики*.

3. Літературні алюзії містять натяки на літературні твори, епізоди, сюжети, фрази, репліки, події чи персонажів цих творів.

Наведемо один із прикладів літературної алюзії:

(6) *Gazing up at the stark edifice framed against a cloud-swept sky, Langdon felt like Alice falling headlong into the rabbit hole. This must be a dream* (Brown, 2003: 107).

Очевидно, що наведене алюзивне порівняння – це посилання на однойменний твір Льюїса Керрола «Аліса в Країні Чудес». Згідно зі словником алюзій Меріама Вебстера натяк на Алісу з Країни Чудес переважно застосовується, щоб підсилити сюрреалістичність, казкову нереальність ситуації, у якій опиняється персонаж твору (Webber, Feinsilber, 1999: 20). Роберт Ленгдон, дізнавшись про ймовірне місцезнаходження Святого Граалю, перебуває в стані радісного збудження. Йому здається, що всі події, які трапились з ним протягом дня, – це сон. Професор не може повірити, що він насправді вирушив на пошуки Святого Граалю, що він з кожним новим кроком наближається до розкриття таємниці. Задля передачі внутрішнього стану героя автор використовує *експресивну функцію*.

У фрагменті інтертексту (7) автор згадує про такого відомого літературного персонажа, як Дон Кіхот:

(7) *"Heavens, yes. What a character. Fanatical! Every time he comes in, it's always the same search strings. Grail. Grail. Grail. I swear that man will die before he gives up on that quest." She winked. "Time and money afford one such lovely luxuries, wouldn't you say? A regular Don Quixote, that one"* (Brown, 2003: 318).

Відомо, що Дон Кіхот є персонажем однойменного роману іспанського письменника Мігеля де Сервантеса. Герой прославився сильною одержимістю лицарськими романами, яка досить часто

підштовхувала його до різних абсурдних авантур. Паралельно персонаж Лі Тібінг з таким же фанатизмом ставився до пошуку Святого Граалю, присвятивши йому все своє життя. Порівнюючи захоплення Лі Тібінга Святим Граалем та Дон Кіхота лицарськими романами, автор використовує оцінно-характеризуючу функцію та підкреслює такі їхні спільні риси характеру, як завзяття, незламність, наполегливість, прагнення докопатись до істини та довести почате до кінця.

Також яскравим прикладом літературної алюзії є цитата (8):

(8) *Teabing hobbled over. "You were rescued by a knight brandishing an **Excalibur** made by Acme Orthopedic"* (Brown, 2003: 235).

Згідно з «Оксфордським словником алюзій» Екскалібур – це легендарний меч короля Артура, котрий часто асоціюється зі зброєю небаченої сили, правом на володіння якою може удостоїтись тільки «справжній король» (Delahunty, Dignen, Stock, 2001: 107). В одному з епізодів роману розповідається, як Лі Тібінг начебто героїчно знешкодив Сайласа однією зі своїх милиць в той момент, коли супротивник намагався відібрати у вченого цінний артефакт. Насправді ж учений не проявив жодного героїзму, бо милиця просто ковзнула у нього з-під рук та випадково вдарила ворога. Проте Лі Тібінг скористався можливістю, використав ситуацію та трішки її прикрасив. Отже, він вирішив зіставити себе з безстрашним королем Артуром, а свою милицю – з могутнім мечем Екскалібуром. Можна побачити, що автор застосував функцію образної характеристики та оцінно-характеризуючу функцію.

4. **Арталюзії** – це посилання на витвори художнього мистецтва та кіномистецтва, мета яких викликати у читача асоціації з відомими картинами, скульптурами, фільмами тощо. Алюзію на творчість відомого художника можна простежити в прикладі (9):

(9) *As he moved toward the mist of the fountains, Langdon had the uneasy sense he was crossing an imaginary threshold into another world. The dreamlike quality of the evening was settling around him again. Twenty minutes ago, he had been asleep in his hotel room. Now he was standing in front of a transparent pyramid built by the Sphinx, waiting for a policeman they called the Bull.*

*I'm trapped in a **Salvador Dali painting**, he thought* (Brown, 2003: 16).

Відомо, що екстравагантний каталонський художник Сальвадор Далі вважається одним із провідних представників сюрреалізму, картини якого є впізнаваними в усьому світі. У наведе-

ній вище цитаті Роберт Ленгдон розповідає, що за останні двадцять хвилин в його житті відбулися непередбачувані події: героя серед ночі розбудив лейтенант французької поліції, наказавши йому якнайшвидше прибути до місця скоєння вбивства та допомогти в розслідуванні справи. Мабуть, Роберт ще не встиг прокинутись, адже герою на мить здається, що він потрапив у пастку сюрреалістичного світу, де «він стоїть лицем до піраміди, спорудженої Сфінксом, в очікуванні поліцейського, на прізвисько Бик». Професору ніяк не вкладається в голову, що все це відбувається з ним тут і зараз, він прагне чимскоріш «прокинутися з цього дивного сну» та повернутися в звичну йому реальність. Проілюстрована арталюзія «Salvador Dali painting» підкреслює абсурдність, парадоксальність зображених подій та відображає експресивну функцію.

5. **Особові алюзії** – згадки персоналій, зовнішність чи діяльність яких якимось чином співвідноситься з характерними рисами персонажів роману.

Чіткий приклад особової алюзії простежується в інтертекстуальному фрагменті (10):

(10) *Langdon forced an awkward smile. He knew what came next – some ridiculous line about "**Harrison Ford in Harris tweed**" – and because this evening he had figured it was finally safe again to wear his Harris tweed and Burberry turtleneck, he decided to take action* (Brown, 2003: 7).

У прикладі (10) зображене поєднання двох алюзій. Перше ім'я належить відомому голлівудському акторові Гаррісону Форду, який є добре знаним серед фанатів кіномистецтва. Письменник описує зовнішність Роберта Ленгдона, порівнюючи героя не так з актором, як з Індіаною Джонсом – головним героєм серії фільмів, у яких він постає археологом, авантюристом та шукачем пригод. В обох вигаданих персонажів є багато спільного: Індіана Джонс, як і Роберт Ленгдон, є фахівцем у своїй сфері. Перед початком нескінченних пригод Індіана Джонс також викладав в університеті, полюбляв носити твідові піджаки та активно обговорювався серед студенток. Проводячи паралель між двома персонажами, Ден Браун натякає читачам на те, що головного героя також очікують небезпечні та водночас захоплюючі пригоди у пошуках цінного артефакту.

Друга назва є менш відомою серед читачів масової літератури. *Harris Tweed* – це твідова тканина, яка практично вручну виготовляється жителями Гебридських Островів, що входять до складу Шотландії. Ця алюзія є символом елегантності, високої якості, відданості традиціям та консерва-

тизму. Алюзію було використано задля підкреслення привабливості головного героя, а також для створення гри слів, що було притаманно романам постмодернізму. Автор застосував *оцінно-характеризуючу функцію та функцію імплікації*.

У фрагменті (11) Ден Браун за допомогою алюзії провів паралель між зовнішніми ознаками сера Лі Тібінга та британського рок-виконавця Елтона Джона, який також був посвячений в лицарі:

(11) *Their host arrived at the bottom of the stairs, appearing to Sophie no more like a knight than Sir Elton John* (Brown, 2003: 192).

Коли Софі Неве вперше побачила сера Лі Тібінга, вона була дещо спантеличеною, оскільки перед нею постав науковець похилого віку зі слабким здоров'ям, зовнішність якого аж ніяк не відповідає її уявленням про мужніх, енергійних та сильних лицарів. Можна припустити, що автор використав *оцінно-характеризуючу функцію*, щоб підсилити невідповідність зовнішніх рис Лі Тібінга зі справжнім лицарем чи носієм лицарського титулу, створюючи контраст між порівняннями.

Висновки. Завдяки проведеному дослідженню виявлено, що специфіка класифікації та функціонування алюзії як різновиду категорії інтертекстуальності активно досліджувалась українськими та зарубіжними науковцями. На основі їх напрацювань та структурних, семантичних та стилістичних особливостей роману «Код Да Вінчі» ми сформуваємо власну класифікацію алюзій, обравши тематичну таксономію, що включає історичні, біблійні, літературні, особові та арталюзії. Досліджено, що джерелами алюзій служать історичні явища, біблійні сюжети та імена, персонажі літературних творів, відомі особистості, витвори мистецтва та художні течії. Встановлено, що алюзії в романі виконують такі функції: оцінно-характеризуючу, експресивну, конструктивну, функцію образної характеристики та функцію імплікації.

Проведене дослідження відкриває можливості для поглибленого і комплексного дослідження алюзії як інтертекстуального включення в творчості Дена Брауна, а також для теоретичних досліджень використання прийому алюзії в текстах сучасної англомовної літератури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дронова Е. М. Стилистический прием аллюзии в свете теории интертекстуальности : дисс. ... канд. филол. наук : 10.02.04 «Германские языки». Воронеж, 2006. С. 48–59.
2. Прокопеч М. І. Інтертекстуальність та алюзія: особливості прояву та виявлення (на матеріалі англомовного комерційного рекламного дискурсу). *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2012. № 6. С. 183–186.
3. Гайдар В. П. Роль алюзії у створенні художності літературних творів. *Наука в інформаційному просторі : матеріали VII Міжнарод. наук.-практ. конф. (29–30 верес. 2011 р.)*. Іноземні мови та регіоназнавство. Культурологія. Філологія. 2011. С. 36–39.
4. Слышкин Г. Г. От текста к символу: лингвокультурные концепты прецедентных текстов в сознании и дискурсе. Москва : Академия. 2000. 128 с.
5. Тютюренко А. А. Структура та функції алюзії у пресі Німеччини, Австрії та Швейцарії : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 «Германські мови». Харків, 2000. 20 с.
6. Brown D. *The Da Vinci Code*. New York : Random House, 2003. 383 p.
7. Delahunty A., Dignen S., Stock P. *The Oxford Dictionary of Allusions* (1st edition). New York : Oxford University Press, 2001. 471 p.
8. Webber E., Feinsilber M. *Merriam-Webster's Dictionary of Allusions* (1st edition). Springfield, Mass.: Merriam-Webster, 1999. 609 p.

REFERENCES

1. Dronova E. M. Stilisticheskiy priem allyuzii v svete teorii intertekstualnosti [The stylistic technique of allusion in the theory of intertextuality]. Thesis of Candidate of Philological sciences: speciality 10.02.04 "Germanic languages". Voronezh, 2006, pp. 48–59 [In Russian].
2. Haidar V. P. Rol aliuzii u stvorenni khudozhnosti literaturnykh tvoriv [The role of the allusion in creating the art of literary works]. The Science in the Information Space: material of VII International Scientific and Practical Conference (29th–30th September, 2011). Foreign Languages and Region Studies. Cultural Studies. Philology. 2011, pp. 36–39. [In Ukrainian].
3. Prokopets M. I. (2012) Intertekstualnist ta aliuziia: osoblyvosti proiavu ta vyjavlennia (na materialii anhlomovnoho komertsiiinoho reklamnoho dyskursu) [Intertextuality and Allusion: Peculiarities of Displaying and Detection (based on the material of English Commercial Advertizing Discourse)]. Scientific Bulletin of Lesya Ukrainka Eastern European National University, 2012, Nr 6, pp.183–186 [In Ukrainian].
4. Slyshkin G. G. Ot teksta k simvolu: lingvokulturnyie kontseptyi pretsedentnyih tekstov v soznanii i diskurse [From text to symbol: linguistic and cultural concepts of precedent texts in consciousness and discourse]. Moscow. Academy, 2000, 128 p. [In Russian].

5. Tiutiurenko A.A. (2000) *Struktura ta funktsii aliuzii u presi Nimechchyny, Avstrii ta Shveitsarii* [Structure and function of allusions in the press of Germany, Austria and Switzerland]. Thesis of Candidate of Philological sciences: specialty 10.02.04 "Germanic languages". Kharkiv. 2000, 20 p. [In Ukrainian].
6. Brown D. *The Da Vinci Code*. New York: Random House, 2003, 383 p.
7. Delahunty A., Dignen S., Stock P. *The Oxford Dictionary of Allusions* (1st edition). New York: Oxford University Press, 2001, 471 p.
8. Webber E., Feinsilber M. *Merriam-Webster's Dictionary of Allusions* (1st edition). Springfield, Mass. Merriam-Webster, 1999, 609 p.